

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 248/09-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 492/07 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2009 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 492/07.

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 20. septembra 2007 sp. zn. 16 C 245/2005 zamietol žalobu sťažovateľa proti Slovenskej republike, ktorou si uplatňoval nárok na „náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy“.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ 29. októbra 2007 odvolanie, o ktorom dosiaľ krajský súd nerozhodol a hoci určil termín pojednávania, nepredvolal na výsluch žiadnych svedkov a exekútorov.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta aj nerešpektovanie rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vydaného v konaní č. 46844/99 z 8. novembra 2005 a súčasne žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu, aby takto rozhodol:

„II. A. Krajský súd v Bratislave porušuje základné práva D. B. v konaní 2 Co/492/2007 garantované čl.48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 medzinárodného dohovoru - PRÁVO NA SPRAVODLIVÉ SÚDNE KONANIE a čl. 13 - PRÁVO NA ÚČINNÝ OPRAVNÝ PROSTRIEDOK, ktoré chceli zmariť odmietnutím dokazovania.

II. B. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť D. B. satisfakciu vo výške 150.000 Eur v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.

II. C. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Krajskému súdu v Bratislave konať bez ďalších prieťahov a konať spravodlivo t. j. vypočúť navrhnutých svedkov.

II. D. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť trovy konania advokátovi aj sťažovateľovi v lehote 15 dní.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

1. Osobitne sa zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno okrem iného v prípade, keď zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Vychádzajúc z uvedeného, z predloženej sťažnosti, ako aj z informácií získaných zo súdneho spisu okresného súdu vo veci sp. zn. 16 C 245/2005 ústavný súd zistil, že okresný súd na pojednávaní 20. septembra 2007 rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľa. Proti rozsudku podal 29. októbra 2007 sťažovateľ odvolanie.

Dňa 8. novembra 2007 okresný súd vyzval žalovaných, aby sa vyjadrili k odvolaniu sťažovateľa, a 9. novembra 2007 vyzval účastníkov, či súhlasia, aby odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Dňa 30. novembra 2007 bol spis okresného súdu predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Sťažovateľ 28. decembra 2007 požiadal krajský súd o predvolanie svedkov a vzniesol námietku zaujatosti voči niektorým sudcom krajského súdu a 18. januára 2008 navrhol vypočuť ďalších dvoch svedkov.

Dňa 21. mája 2008 doručil sťažovateľ krajskému súdu podanie, v ktorom žiada o zrušenie rozsudku okresného súdu, a 15. júla 2008 žiadal o ustanovenie právneho zástupcu. Dňa 2. augusta 2008 krajský súd určil termín pojednávania na 25. február 2009.

Dňa 16. septembra 2008 a 2. októbra 2008 doručil sťažovateľ okresnému súdu ďalšie dôkazy a 13. októbra 2008 požiadal o predvolanie súdneho exekútora.

Dňa 5. februára 2009 doručil sťažovateľ krajskému súdu ďalšie podanie, v ktorom žiada zmeniť rozsudok okresného súdu.

Dňa 20. februára 2009 krajský súd odročil pojednávanie na neurčito a 10. marca 2009 zákonná sudkyňa žiadala o vylúčenie z rozhodovania veci, pretože sťažovateľ podal proti nej žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy. Obdobne tak urobila predsedníčka senátu.

Krajský súd oznámil zmenu členov senátu účastníkom 5. mája 2009, a súčasne vyzval sťažovateľa, či trvá na svojej žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Dňa 21. mája 2009 doručil sťažovateľ námietku zaujatosti proti novej predsedníčke senátu, ktorá bola požiadaná o vyjadrenie k nej 2. júna 2009.

Ústavný súd posúdil doterajší priebeh konania a z jeho zistenia vyplýva, že krajský súd bol v právnej veci sťažovateľa nečinný v období od doručenia spisu z okresného súdu (30. novembra 2007) do 2. augusta 2008, keď určil termín pojednávania na 25. február 2009. Toto obdobie predstavuje prietah v trvaní 8 mesiacov.

V ďalšom období síce toto pojednávanie krajský súd odročil 20. februára 2009 na neurčito, ale na základe žiadostí samotného sťažovateľa sa musel zaoberať jeho námietkami zaujatosti proti zákonným sudkyňiam v decembri 2007 a máji 2009 a riešiť vyjadrenia zákonných sudkýň, ktoré žiadali o vylúčenie z rozhodovania veci (v marci 2009), pretože sťažovateľ podal proti nim žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy. Krajský súd neskôr 5. mája 2009 oznámil zmenu členov senátu účastníkom, a súčasne vyzval sťažovateľa, či trvá na svojej žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že i keď konanie krajského súdu vykazuje obdobie nečinnosti, jeho procesný postup bol ovplyvnený aj úkonmi sťažovateľa, ktorý vzniesol námietku zaujatosti proti zákonným sudcom krajského súdu.

Rozhodovanie o procesných návrhoch, o ktorých je podľa príslušných kódexov (napr. Občianskeho súdneho poriadku) všeobecný súd povinný rozhodnúť ešte pred vlastným prejednaním a rozhodnutím o merite veci, je okolnosťou, na ktorú ústavný súd prihliadol už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, v ktorej sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tým aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru). Táto okolnosť v zásade bráni súdu konať a rozhodnúť vo veci samej, a tým splniť účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza fyzická osoba alebo právnická osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (I. ÚS 128/03, II. ÚS 133/03).

Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakované vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

Ústavný súd na základe uvedeného preto sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 492/07, odmietol ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na to, že podľa jeho názoru, aj keď doterajší priebeh konania pred označeným súdom nebol celkom bez prietahov, v zásade však smeruje k rozhodnutiu o odvolaní a s prihliadnutím na ostatné okolnosti prípadu nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietahov v konaní v takom rozsahu a intenzite, ktoré by si vyžadovali prijatie sťažnosti na ďalšie konanie. Až pokračujúca nečinnosť krajského súdu by eventuálne mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

2. Sťažovateľ ďalej namietal, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho práv zaručených čl. 13 dohovoru.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Keďže sťažovateľ v sťažnosti rozumne nepreukázal, akým spôsobom sa mal krajský súd dopustiť porušenia jeho práva podľa čl. 13 dohovoru, a žiadne také okolnosti nevyplývajú z jeho doterajšieho postupu vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Co 492/07, ústavný súd sťažnosť aj v tejto v časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na uvedené okolnosti preto považoval už za bezpredmetné rozhodovať o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. septembra 2009